

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptorium diuine legis venerabilis fratris Joha[n]nis Nider de ordine predicatorum

Nider, Johannes

Nurnberge, 28.VII. 1496

Dicesimu[m] de accidia [e]t speciebus ei[us] et remedijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31252

debita diligentia se habeat in his q̄ ad deū p̄tinēt. Dicit̄ efi. j. Pe. v. Humiliamini sub potenti manu dei. Et. ij. Thimoz. ij. Sollicite cura teip̄s p̄babilem exhibere deo. Unde etiam huiusmodi tentatio est species irreligiositatis. hec Thom. Tertius eorum qui p̄ter intentionē petunt vel faciūt q̄ dicit̄ in diffinitōis declarationē interparina tentatio. Quartus eorum qui ex intentione talia faciunt. ut ibidem patet.

Capitulum. xx.

Decimoquinto prohibet̄ hic accidia. cuius proprius est tristari de obsequio diuino. sicut charitatis est gaudere in bono diuino.

Nobis tria principaliter sunt vidēda. Primo de quidditate et malicia et origine accidie. Secundo de speciebus. Tertio de remedijs. Primum ad p̄mū fm Tho. sc̄da ij. q. xxxv. Accidia est tristitia de bono diuino quod homo debet facere. Dicit̄ p̄mo tristitia. sed nō quolibet. Est em̄ q̄dam tristitia bona. ut illa q̄ comparatur miserie p̄lmi. sicut miseria facit tristari. et passionis Christi meditatio. Similiter tristitia quam habemus de peccatis cōmissis in cōtritione. Alia est tristitia mala in appetitu vindicte inordinato. et constituit sp̄m peccati ire. v̄ tristitia de bono p̄lmi. et facit odium vel inuidiā. sed tristitia de bono diuino cōstituit accidiā. Dicit̄ sc̄do de bono diuino. i. de bonis sp̄ualib⁹. istis potissime que beiem p̄ se ordināt in deū. ut sunt fructus deo exhibēde. corde. ore. v̄ ope. De q̄b⁹ dictū fuit a p̄mo p̄cepto particiari vsq̄ ad sextū. Et sic etiaz sunt oīa opa virtutū. nō inq̄ntū circa tales materiā. s̄ inq̄ntū p̄pter deum facta et in deum relata. Ex quo patet q̄ est accidia oris. cordis et operis. Quia quis tedium et tristitiā habere potest medi-

tandi fidem. sperandi in deum. deum diligendi quo ad cor. Quo ad os laudando. orando. loquēdo de deo et similia. Et in ope multipliciter fit. Dicit̄ consequēter q̄d homo debet facere. quia si quis tristaret de sp̄uali bono ad quod quis nō teneret sub pena peccati venialis. aut mortalis. puta d̄ pficiendo aliquo q̄d solum cadit sub cōsilio. nō esset accidia. Exemplus de iunene euāgelico q̄ tristis abcessit cū ei x̄ps dixit. Si vis p̄fectus esse vade et vende oīa q̄ habes et da pauperibus. Marb. xix. Sed quot sunt radices et cause tristitie. Respondetur q̄ tres. Prima cū quis nō amat deū nec gaudet in eo. ideo consequēter non amat opera sp̄ualia. nec in eis gaudet. s̄ tristatur. Secunda q̄ quis nō noscit vel non aduertit vel nō meditat̄ honestatem et vtilitatē ac suauitatē sp̄ualium bonorū. ex hoc p̄ueit q̄ nō reputat sp̄ritualia. s̄ ea vilia et quasi nihil valentia estimat et triste ea facit aut ea refugit. Tertia q̄a sensus apprehēdit sp̄rituale bonū ut laboriosū et priuatiuū delectatiōis sensibilis. et ideo sensualitas a sp̄uali bono fugit ad delectabilia sensualitatis. et talis sensualitas interdū a se trahit rōnē et voluntatē que tristat̄ de sp̄ualibus bonis et diuinis. Sed quare accidia ē peccatū. An. fm Tho. tripliciter de causa. Primo q̄ in se malum est tristari de bonis optimis quia sunt diuina. de talib⁹ em̄ summa complacentia esset habenda. Sc̄do quia immediatus accidie effect⁹ est q̄ facit tediosum et grauē in sp̄ualibus diuinis opandis. Tertio q̄ multa alia mala ex accidia sequūt̄ i sp̄ib⁹ v̄ effectib⁹ ei⁹. Quādo sit peccatū. nō s̄ Tho. vbi p̄. q̄ tristitia d̄ bono sp̄uali aliquā nullū ē peccatū s̄ forte defect⁹ nature. ut q̄n op⁹ diuī ē solū p̄siliū et nullo mō debitū. Secūdo aliquā materia

est meriti. **Tertio** aliquando e ventale
Quarto aliquo mortale. **Pro** quoz in
tellectu notandū pmo q in nobis sūt
duo. **Primū** est caro siue sensualitas
sūis bestijs alijs. hoc dēpto q p rōnez
pōt frenari. hec caro hz cōplacētā in
luxuria. in vanagloria. in gula. ira z i
sūibus. **Et** hz tristitiā de oibus q sunt
cōtraria carni. vt piz in ieiunio. oion e
humilitate. patiētia zc. **Secunduz** est
aia rōnalis a deo optūno immediate
creata q naturalit velle beatificari. h
desiderare deberet vtutes. deū z bea
titudinē z spūalia bona. z de solo pec
cato pncipalit tristari. **Sicut** etiā na
turaliter pbi repererūt z de h scripse
runt. z fides ampl^o instruit. **Secūdo**
notandū q caro cōcupiscit aduersus
spū. z spū aduersus carnez **Gal. v.**
qd idem sensit **Ro. vij.** dicēs. **Videō**
aliā legē in mēbris meis repugnantē
legi mētis mee. z idem quilibet expe
rietur. **Exempli** gratia **Ratio** iuber ol
uitē vel religiosum ad matutinaz sur
gere z premiū delectat rōnē. h molli
cies lecti. z calor corpus tenent q nō
vult surgere. **Ex** isto causat qdam tris
titiā in sensualitate. **Qu** si ppter talē
repugnantā tristitiā de bono spūali
veniat hoi subito z indeliberate. z oī
nō cōtra aut pter voluntatē. tunc ē so
lum pimus motus z mere naturalis.
Et qdū manet solum pimus z nālis
motus nullo mō dependēs a volūta
te. tunc nullū est pctm mortale h dese
ctus seu pctm nature. qz nō est in po
testate hois. dicēte beato **Augustino**.
Non est in ptate nra qbus visis tāga
mur. **Et** si hō statim vt hmoi motū
accidie ratiōe pcpit. incipit resistere
rōne z voluntate. tunc illa resistentia
est sibi meritoria. **Sicut** sepe accidit
q hō sentit aliquod rediū in exercitio
spūali rōne sensualitatis. quod tamē
ratiōis displicet. ideo etiā resistit co

nādo p exercitiā bona delectari in di
uinis. p posse. talis tristitiā nō ē pctm
qz in sola sensualitate consistit. h ē ma
teria meriti. qz volūtas deserat eam.
Si hō homo hmoi pimo motui acci
die nō cōsentit fm rōnem plene saltē
nec sufficientē se ei opponit postqz ipz
percipit. h voluntas aliquo modo ad
sensem inclinata habz se circa hoc ne
gligēter in resistēdo. tunc illa accidia
est peccatum ventale si fuerit de ope
debito. **Et** hoc est ppter negligentā
voluntatis que ei imputabilis est. **Et**
fm **Cassia**. de institutis monachoz.
etiā in pfectos viros cadit. h si motus
ille accidie ptingit vsqz ad rōnem. ita
q carne totaliter cōtra spū fualente
z tristitiā sic i rōne inualescere q ipsa
ratio ex hoc cōsentiat in fugā z horro
rē aut deserationē boni spūalis diui
ni quod hō facere tenet. tunc est pctm
mortale vt dicit sanctus **Tho**. **Cuius**
rōnem assignat. qz illud ē mortale ex
genere qd de se z fm ppiam rōnē cō
trariat charitati. h accidia hmoi est ta
lis. qz ppius effect^o charitatis ē gau
ditium de deo z d diuinis rebus. cui cō
trariat accidia q ē tristitiā d bono spi
rituali inqntuz diuinū. **Exempluz** in
simili de concupiscentia adulterij qd
de genere suo ē pctm mortale. hec cō
cupiscentia qdū est naturalis motus
manēs in sensualitate. z nullo modo
dependēs a volūate. tunc nō ē pctm.
sed si homo ei resistet ppter deū est ei
meritoriū. si vō volūtas nō consentiē
do in opus nec in delectationē nō ex
cludit conspiciētiam h pmittit eā mo
rari in animo. tunc ventalis fit culpa.
si vō ptingat vsqz ad rōnem ita q ra
tio superata consentiat in opus adul
terij. fit culpa mortalis. Ita in pposit
to. **Simile** ē de ira. **Quo** ad secun
dum pncipale notādū. put colligit ex
dicit **Greg. xxxij. moral.** z ex **Isid. de**

summo bono. et Cassianus de octo pñci palib⁹ vicijs et Guil. i. sūma vicioꝝ. q̄ viginti sunt species vel modi peccādi accidie. Primus ē origo altoꝝ. videlicet tepiditas q̄ vomitū puocat. Pñ Apo. iij. Xps dicit. Scio opa tua q̄a neq̄ frigidus es neq̄ calidus. s̄ quia tepidus esz nec frigidus nec calidus incipiā te euomere de ore meo. Euoimitur cum in deteriora labi pñmittit. Hec fiducia tentādi diabolo prestat. quia de multis tentat tepidus vbi nō feruidum. Exemplū de olla feruenti cui musce nō insident. Hec etiam hominē q̄si cōtractus facit. q̄ s̄m Bern. Forstian ideo nō possum⁹ q̄ nō multum volum⁹. Scōus est mollities q̄ est ipatientia dure rei. De q̄ Prover. xvij. Qui mollis et dissolutus est in ope suo. frater ē opa sua dissipātis. Et repitur cōmuniter in delicate nutritz hec est culcitra diaboli. hec facit vt hō velut niuens globus ad ignē tribulationis liquecat. Tertius. somnoletia De qua Prover. xix. Vigredo imitit soporē. A nimicitate em̄ somni phibere debent auiculae de mane canētes et galli. et tuepria actus dormiendi qui possunt esse nimia brutalitas. surgendi tristitia. importunitas dormiendi. Quartus ē ociositas. Prover. xij. Qui operat̄ terram suam saturabitur panibus. q̄ aut̄ sectat̄ oculū stultissimus est. Vbi nota q̄ terra siue solum oris octo fructus pferre pōt. scz dei laudationē. ḡfariūactionē. orionē. cōfessionē vboꝝ. modificationē. abstinentiā. fraternā correptionē. et fratnāz eruditionē. Stultissim⁹ inq̄t ē stult⁹ q̄ in vita negligit necessaria vite celestis acquirere. Stultior. q̄ vitā hostibus exponit. Stultissimus q̄ aniam interficiētes solet pascere. puta corp⁹ et demonē. Quintus ē dilatio. ps. Tempus faciēdi dñe dissipauerūt legē

tuam. Tardant q̄dam cōverti. alij cōfiteri. alij p̄fici. Ad cōversionē accelerādā mouere deberēt q̄nq̄ scz mortis incertitudo. Luc. xij. Vos estote parati. q̄ nescitis qua hora dñs v̄t v̄turus sit. Secundo multiplex bonus inde pueniēs. scilicet vite iocunditas maior viuēdi et moriēdi securitas. pene maioris euasio. et p̄mij multiplicitas. Tertio p̄iculum male p̄suetudis Hier. xij. Si mutare pōt ethiops pellē suā et vos poteritis bñ facere cui v̄didiceritis malefacē. Quarto. q̄ iniquus est in deū. in angeluz. in se. et in p̄ximū. s̄m illud Aug. Peccator nō est dignus pane quo vescitur. Quito q̄ difficile est quē vere ad deū p̄verti. Ambro. Plures inueni baptisimales innocētia seruasse q̄ verā penitentiaz egisse. Sextus est tarditas. Sicut enī accidiosus differt conuerti. sic tardus tarde procedit in ope iam inchoato. Prover. x. Sicut acetuz dēribus et fumus oculis. sic piger molestus est his qui miserūt illum. Quo cōtra terrene deberēt temporis breuitas. malorum in malis strenuitas. et bonoꝝ viroꝝ et mulierū solertia. Septimus ē negligētia in b̄ p̄sistēs q̄ hō nō curat qualiter opus inchoatū faciat. vtrū bene v̄t male. s̄ b̄ solū curat vt ab onere laboris inchoati se expedit. Prover. xxiiij. Diligēt exerce agrū tuū. Dier. xlvij. Maledict⁹ q̄ facit opus dei negligēter. Alia littera h̄z fraudulenti Tales terrere deberet irrōnabiliū vt apum et fornicarū diligētia ad corp⁹ p̄prium. et dei inuitus. Octau⁹ ē impulerātia quā h̄nt q̄ opus inchoatuz ad p̄fectū nō ducūt. q̄ Saul delectit. j. Reg. xv. Ad quā vitandā xps de cruce descendere noluit vin⁹. Mat. xxvij. Perseuerātia em̄ cibus est dei. Job. iij. Deus cib⁹ ē vt faciā voluntatē ei⁹ q̄ misit me et p̄ficiāz op⁹ ei⁹. Hinc

demon insidiat. Gen. liij. In insidia-
beris calcaneo es. Bonus est remissio
in eo est qui quotidie deterior efficitur.
Versus. Feruidus in primis. medio te-
per. alget in imis. Proverb. x. Egesta-
te opata est manus remissa. manus autem
fortis dititias parat. Quo praeter Pro-
verb. liij. Iustorum semita quasi lux splen-
dens procedit et crescit usque ad perfectum
diem. Vbi nota quod sit proficere videlicet si-
oia peccata proposito dimittere. et exercitia
p[er] uitatione uiciorum necessaria. et acqui-
sitione uirtutum apta iuxta suum statum arri-
pere. **D**ecimus est dissolutio. Dissolutus
est difficultate inueniens in suo regi-
mine se dimittit oino absque gubernatione.
sicut illud Prover. xxij. Eris sicut
dormiens in medio maris. et quasi sopitus
gubernator amisso clauo. Talis animus
suum non recolligit. Est enim tamquam puluis
quem praecipit uentus a facie terre. et quasi
uolui non ligatus. Hanc dissolutionem
Grego. uidet vocare. impunitates
mentis. quia mens propter tristitiam in spi-
ritualibus se ad impunita transfert. et
ad delectabilia corporalia reditose spua-
lia implendo. Undecimus est in curia
quae suorum debitam curam non habet. cui opponit
diligentia. incuriosus sua non colit. cul-
ta non colligit. et collecta non custodit.
Unde versus. Non minor est uirtus quam
querere parua meri. Hoc uicio laborant
qui audita non curant memorie tradere
mente. vel scripto. vel ope. quae dilacera-
te ambulat et immundicias sine ratione
sustinent. contra quos est quod ordinate na-
tura procedit. quod ornatus inuendit est uir-
tus. et quod exteriora notant interiorum in-
curia. **D**uodecimus est ignauia qua
laborat qui eligit potius in miseria ma-
gna permanere quam aliquantum laboris sub-
ire. Et uidet idem esse cum pusillan-
imitate. Nam magnimitas est uirtus inel-
nans ad opera magno honore digna. sicut
psalm. lxxij. et. presumptio est excessus.

sed pusillanimitas defectus est specta-
liter in hiis qui spualiter caui sub consilio
Et sicut Thoma. scda. l. q. cxxxij. pusilla-
nimitas deficit a portione suae potestatis.
dum recusat ad id tendere quod est sine potes-
tate commensuratum. Et inde est quod Mattb.
.xxv. et Luc. xix. finis qui accepta pecu-
nia domini sui fodit in terra. nec est operatus ex
ea christi quaedam pusillanimitas timorem
pauis a domino. **T**redecimus est in denu-
tio. scilicet quaedam ariditas spualis caritatis fer-
uoris metalis. De qua psalm. Terra mea sicut
terra sine aqua tibi. Et Numeri. xj. Aia
nra arida est. nihil respiciunt oculi nostri
nisi manus. Oris autem aliqui ex superbia qui
est quasi mons gelboe. super quem nec ros
nec pluuia deuotionis. sicut Berni. de-
scendit. Aliqui ex defectu cibi spualis
psalm. Tristis cor meum quia oblitus sum com-
edere panem meum. Aliqui ex accidia.
Nam alle creature octo impinguantur
et homo labore spuali. Prover. xij.
Vult et non uult piger. aia autem labora-
tibus impinguabit. **D**ecimus quartus
est tristitia in diuino. scilicet officio. Et Grego.
uidet vocare torpore quod est circa precepta
que pertinent ad communem iustitiam. Non
inquit Augustinus. ex tristitia aut necessitate.
quia hilarem datorem diligit deus. ij.
Cor. ix. Hoc uicium est quasi absinthium
positum in esca dei. Itaque cum oia a deo
acceperim iustissimum est ut ei restituere.
do letet fuissemus. Itaque Prover. xxv. Sicut
tinea uestimenterum uermis ligno. sic tri-
sticia uiri nocet cordi. **D**ecimus quin-
tus. reditum uite quod aliquando orit ex dei
amore et celestis patrie. Sicut patet in apostolo
quod scriptum est dissolutus est cum christo. Aliqui
ex malorum profertim alienorum consideratio-
ne. quibus mundus plenus est. Eccl. ij. Tenuis
me uite mee uidentur mala esse uirtu er-
sa sub sole et circa uanitate et afflictiones
spualis. Aliqui ex uehemencia tribulationis
prope. ij. Cor. j. Supra modum quatuor
sumus. et supra uirtute. ita ut tederet

Preceptum I Cap. XX

nos etiā vivere. **Al**iquid ex accidia. z tūc ē pēnā. z puenit ex lōga tristitia postq̄ nō solū tēdet deo seruire s̄ etiā vivere. **Decim**ussex^o ē despario quas docet ap̄ls fugere penitētes. ij. **Coz. ij.** De nimia tristitia absorbeant h̄mōi. **Decimus**septimus ē rancorē q̄dā mētis amaritudo. p̄ra illos q̄ hōiem volūt ad sp̄alia exercitia inducere. **Ex**emplū de monacho accidioso s̄ p̄relatū amaricato. **Decimus**octau^o ē instabilitas p̄positi. cū hō in dei seruitio diuersa p̄ponit. z mala attentat. z frequenter p̄positū mutat. si ex impotētia aut ex rōnabili cā. s̄ p̄p̄ tediū q̄d h̄z i eoz executioe sp̄ialiū. **Decimus**non^o ē inquietudo corp̄is z instabilitas loci. vt apparet in mltis. **Dicesim^o** ē malicia q̄ p̄p̄ tristitiaz quā q̄s h̄z in diuinis intantū malus efficit q̄ ēt sp̄alia modica aut nulla estimat z ēt impugnat. **Quo** ad tertiu^o principale notandū q̄ plura remedia sunt p̄ra accidiam. **Primū** est p̄sideratio de restabilitate hui^o vicij. vt apparet p̄mo in cōsideratioe exēploz oim̄ rez laborantiū. **Nā** in vita carētib^o sol z astra q̄tē die gyrūz mūdi circūeunt. In h̄tib^o vitā vegetabilē herbez arbores minimā inittū h̄ntes. in mltis aduersis ad magnam quantitātē pueniūt. In sensibilib^o dicit **Salomō** **Prouer. vj.** Vade ad formicā o piger. z p̄sidera vias ei^o. z discē sapientia. In malis hoib^o q̄t sunt studia mūdi p̄lētā. In bonis hoib^o **Cecilia** q̄si ap̄is argumētosa dō seruit. In angel bonis z malis p̄tūta sūt exercitia **Scōm** ē q̄ tū displiceat dō. vñ **Apoē. iij.** Quia tepid^o es incipis te enomē. **Cā** s̄m glo. q̄ quādā securitatē accipiunt de bonis aliq̄b^o. **Itē** **Lu. xv.** Gaudū ē angel sup̄no pctōre sc̄z seruīdo p̄niam agēte. q̄ sup̄ non agitanonem iustis q̄ nō indiget p̄nia. s̄. tepidē viuētū s̄m **Grego.** **Itē** **Luc. xij.** de ficul-

nea dicit infructifera. **Succide** illam vt q̄d etiā terrā occupat. **Tertiu^o** est q̄ accidia multū placet diabolo. **Unde** **Matt. xij.** Immūdus sp̄s exiēs ab homie. inueniēs domū vacante. vadit z assumit allos septē sp̄s nequiores se z intrātes habitāt ibi. **Itē** **Matth. .vij.** Demones dixerūt x̄po. Si eijc̄ nos. mitte nos in gregem porcorū. **Et** **Job. xl. vj.** dormire. s̄. demon i loco calami. p̄ q̄d vacuitas designat. **Scōm** remediū ē rōnabilis diuersitas occupationū. s̄ ordinata v̄z eēt rōnabilis. vt docet exēplū in vitas patrū. vbi b̄d **Anthouio** accidia tentato angel^o apparuit quē vidit p̄mo funiculū torquētē. deinde orātē. deinde sportas texētē. z itē orōis vacantes. z sic facere **Anthouiu** in b̄tem s̄ accidia. **Tertiu^o** ē vt cū sentit tristitiā accidie q̄s interdū q̄rat bonā societate cū q̄ verisim̄ solū deo z licitis tractet lete. **Exēplū** i vitas pat̄z. vbi sepe illd̄ fecerūt. In cui^o figura legit **Exod. xvij. q̄** **Iosue** pugnate p̄ra **Amalech** orabat **Moyse** lenās man^o ad deū. cui^o man^o erāt gues. s̄. sed **Durē** **Aaron** sustētabant man^o ei^o ex vtraq̄ p̄te. **Quartū** vt hō se cogat ad exercitiū sp̄ialiū q̄ fastidit. nā habit^o delectabil^o nō nisi p̄ act^o interdū tristitē mltiplicatos acq̄rit ex. ij. **Et** **h.** **Quintū** vt cū magno conatu q̄s memoret dei tot b̄nficia. **Et** si s̄m p̄s. renuit p̄solariā. credat q̄d seq̄t. **Memor** fui dei et delectat^o sum. **Oportet** aut hūc conatū magnū eē. q̄ hō in tristitia p̄stuit^o difficulter talib^o imorat. **Sextū** ē exclusio p̄ posse trū radicū accidie supra in p̄ncipio cap̄li positaz. In cui^o figura d̄ **Iesū. vj.** Ignis i altari meo sp̄ ardebit quē nutriet sacerdos s̄ijciens ligna mane p̄ singulos dies. **Septimū** ē p̄sideratio pene inferni z purgatorij z beatitudinis q̄ expectamus s̄m n̄m meritum vel demeritū. **Vñ**

in vitis patrum. Quisdam pater coque-
stus est patri Achilli accidias. Rndit
alter lo pateris. qz nondum vidisti re-
quiem celi. nec pena inferni. Octauū
z summū remediū dei grā est. **Ps.**
Dīa mandatorū tuorū cūcurrī cum dī
latastī cor meū. **Ps.** in Cant. Trabe
me post te curremus in odore vngue-
torū tuorū. Cant. j. **Ps.** Errauī sic
ouis que perijt zc.

Capitulum. xxj.

Decimosexto phibentur erube-
scentia xpm sequēdīz eius do-
ctrinā in necessarijs ad salutē
Ps. **Ps.** **Ps.** **Ps.** **Ps.** **Ps.** **Ps.**
Qui me erubuerit et
meos sermones. hunc filius hominis
erubescet cūz venerit in maiestate sua
z patris z sanctorū angelorū. id est. ad
modū erubescētis se habebit dicens.
Nescio vos. sicut ait vginibus fatuis.
Matth. xv. z clausa est ianua. **Tris**
sunt hic dicēda z vidēda. **Primo** de
verecūdia seu erubescētia bona. **Se-**
cūdo de mala de quib⁹ dicit **Ecc.** iij.
Est cōfūso adducēs peccatū. z ē con-
fūso grām z glām adducēs. **Tertio**
de remedijs male erubescētē. **Primo**
ad primū notandūz **fm** **Tho.** scda. ij.
.q. cxliij. q. verecūdia ē timor de actu
exprobrabili factō vel fiendo. **Dicitur**
primo timor q̄ est respectu ardnī pos-
sibilis respectu cuius nō est tristitia.
Ex quo pz q̄ pfecti nō erubescūt faci-
liter de futuris malis ppetrabilib⁹. qz
nō apprehendūt mala opavt difficul-
ter ab eis mediante grā vitabilia. **Itē**
pz q̄ malicio si nō sunt verecūdi. quia
ex habitu faciliā putāt mala. **Dicitur**
de actu turpi. in q̄ includit cogitatio.
verbū vel omīssio turpis. **Dicit** turpis
seu exprobrabilis. **Sed** q̄ sunt turpia
exprobrabilis seu inhonestā. **Rndeo.**
q̄ nuditas corpis in adulto respectu
alterius. **Itē** discoopta mēbrā in-
mundī. puta genitaliū. posteriorū z

vberum. **Ex quo** pz q̄ malefaciāt ve-
stes curtas portantes quo ad viros. z
vbera nudātes quo ad mulieres z tu-
nicas leuātes sine causa. **Rnd** istoz est
qz a natura talia veremur. vt dicit bea-
tus **Aug.** li. de ci. dei. ptra diogenēz.
Itē omīe pctm est erubescibile. p̄cipue
tū luxurie furti seu subtractōis alieni
boni z mēdacij. **De quib⁹** inter cetera
dicit **Ecc.** xij. **Erubescite** a patre z ma-
tre de fornicatiōe. z a p̄sīdere z porēte
de mēdacio. z a p̄ncipe z a duce de de-
licto. **Itē** aut turpe sit omīe pctm pz
triplr. **Primo** qz peccatū nuditatē fe-
cit erubescibilem. **Quam** **Gen.** ij. dicit
Erat uterqz nudus **Adā** scz z vxor ei⁹
z nō erubescēbat. **Rnd** qz nullū pecca-
tum fecerant z futurū faciliā vitare
poterāt. **Interim** em q̄ mens supiori
obediebat creatori quicqd̄ infra men-
tem erat. vt mēbra corpis z etiā bestie
hoī obediebāt. s̄ coīpo quo hō deo in-
obediēs fuit. obediēs multoz hoī ē
subtracta. **Itē** **Gen.** ij. dī. **Post** q̄ am-
bo de fructu verito gustauerūt apertī
sūt oclī amboz. vīcz expientīā haben-
do q̄ malū pus mēte nonerūt. **Cūqz**
cognouissent se eē nudos cōsuerūt fo-
lia sic⁹ z fecerūt sibi perizomata. **Plu-**
ra ibi de verecūdia vīcz q̄ ad vocē dei
fugerūt qn̄ deus q̄sūt. **Adā** vbi es?
q̄ deus ait. q̄s tibi indicauit. **Secūdo**
cum erubescētia sit fuga rei turpis. z
pctm sit opus diaboli ptra nām. imo
eo remoto omīa decētia forēt. constat
pctm esse maxime erubescibile. z qd̄
plus est in eius comparatione aliā eru-
bescibilia nō sunt. teste **Greg.** dicere
de maria magdalena. quia semetipsaz
graniter intus erubescēbat. nihil esse
credidit qd̄ verecūdarētur foris. **Ter-**
tio erubescētia ē respectu immundoz
s̄ in comparatione peccati aliā immun-
da mūda sunt. **Itē** **Matth.** xv. **Que**
de ore procedunt. de corde exeunt. et